

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 ko
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
szóbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések természetük szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedezmény.

Kereskedelmi reformok.

— ápr. 23.

Alig három hét választ már el bennünket a parlament újból való megnyitásától. Az ország a legnagyobb bizonytalanságban van arra nézve, hogy az ellenzéki képviselők tovább is sztrájkolnak-e, vagy tán teljesítik képviselői kötelességüket. Bizonytalan az is, hogy létrejön-e a mindenki által hön óhajtott béke, vagy tovább is szomorú szcénák színhelye lesz a magyar parlament.

A kormány a maga részéről mindent megtesz, hogy az országgyűlés az üdvös alkotások terére léphessen. Lapunk legutóbbi számában ismertettük azt a nagyarányú munkát, amelyet a belügyminisztérium törvényelőkészítő osztálya végzett, hogy a közgazgatást modern intézményekkel feleltesse. A többi minisztériumban is lázas tevékenység folyik. Vezet ezen a téren a kereskedelmi minisztérium, ahol hosszú időkre szóló nagy alkotásokat készítenek elő. Ha mindazok a tervek, amelyek alább ismertetünk, megvalósulnak, akkor Beöthy László kereskedelmi miniszter nevének ércnél maradandóbb emléke lesz a magyar kereskedelem és ipar történetében.

Budapesti tudósítónk jelentése szerint a kereskedelmi minisztériumban készen áll az ipartörvény revíziójára vonatkozó javaslat, amely felöleli az ipari bírások kérdését és a tisztességtelen verseny szabályozását, továbbá a vándoripar szabályozását.

Revízió alá veszik a vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt, kodifikálják a nők és ifjúságok védelméről szóló miniszteri és törvényhozási intézkedéseket, törvényileg szabályozzák a munkaviszonyokat. A munkabiztosításról szóló 1907. évi XIX. t. c., amely életbeléptetése óta egy munkások, mint a munkáltatók részéről erős támadásoknak van kitéve, szintén revízió alá kerül. E tekintetben már készen van a minisztérium javaslata, amely az állami munkabiztosítási hivatal véleménye alapján készült, de amelyet alighanem még a szakkörök bevonásával tartandó ankét elé terjesztene. A revízió lehetőleg enyhít a munkaadó terhein, nem érinti az autonómiát, csupán anyagiakban ad nagyobb befolyást a kormánynak, amely most még azt sem ellenőrizheti, hogy azt az

összeget, amellyel az állam járul a pénztár deficitjéhez, milyen célokra fordítják.

Ma ugyan a kereskedőket a gazdasági válság kényszeríti arra, hogy huzamos ideig zárórát tartanak s alkalmazottaikat szabadságolják, de a mai viszonyok mellett sem teljesen közömbös a záróra törvényes szabályozása és a kereskedelmi alkalmazottak szabadságidejének rendezése.

Tagadhatatlan, hogy mindezekkel az intézkedésekkel a miniszter mélyen belevág a kereskedők magángazdasági tevékenységébe, de a magyar kereskedelem már annyira intelligens, hogy szervei útján maga kérte e függő jogviszonyok rendezését s bizonytalansággal fogadja a reformokat, amelyeket a felvilágosodottság és a humanizmus szellője leng át s amelyeknek a tisztességes kereskedelem csak hasznát látja.

Készen áll a mérnöki kamarák felállításáról és az építőipar gyakorlásáról szóló törvénytervezet.

Beöthy László kereskedelmi miniszter gyorsabb tempóban akarja megvalósítani a Máv. beruházási programot s készen vannak, csak a megvalósítást várják a hajózási csatornák tervei.

Nagy vonásokban ismertettük a nagyarányú programot, amelynek megvalósulásától függ, hogy az ország, amelyet a gazdasági válság és az abnormis időjárás a panasz és jajgatás siralomházává változtatott át, ismét fellendüljön. Évek óta várják már egyes osztályok, amelyeknek teherviselési képességét az állam legsúlyosabban veszi igénybe, hogy azok a reformok, amelyeket most a kereskedelmi minisztérium meg akar valósítani, életbe lépjenek. És most már joggal felmerülhet az a kérdés, hogy az ellenzéki képviselők, akik olyan nagy szeretettel szeretik önmagukban a dolgozó Magyarországot képviselve látni, kivonhatják-e magukat ezeknek a fontos alkotásoknak munkájából s vajjon lehet-e népképviselőknél tartani azokat, akik milliók szíve vágyának valóságát, hatalmas társadalmi osztályok boldogulását nemhogy elősegíték, hanem megakadályozni törekednek?

— ápr. 23.

A magyar ágyugár. Teleszky János pénzügyminiszter e hét folyamán Bécsbe utazik és kihallgatáson jelenik meg a király előtt. A pénzügyminiszter munkatervéről referál Ófelségének és előzetes szentesítés végett beterjeszti a magyar ágyugár felállításáról szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslatot májusban tárgyalja a parlament és ha a Ház elfogadja, nyomban hozzáfognak a törvény végrehajtásához. A törvényjavaslat szerint 13 millió koronával létesítik a gyárat. A magyar állam 7 millió, a Skoda gyár öt millió koronát ad a gyár céljaira, amelyet Győrben állítanak fel. A magyar ágyugárban kizárólagosan magyar munkásokat és hivatalnokokat alkalmaznak.

Megalakult

a Felsőmagyarországi Zeneszövetség.

A miskolci gyűlés.

— ápr. 23.

Az az érdekes és jelentőségteljes kulturális mozgalom, mely az ujhelyi Kazinczy-körből kiindulva sorban meghódította Felsőmagyarország városait, vasárnap a szomszéd városok kulturális egyesületeinek Miskolcon tartott közös gyűlésében testet öltött. És amint kibontakozott az eszmei konturokból, konkrét alakjában mind tisztábban és meggyőzőbben bizonyította, hogy az az ötlet, amelyet dr. Hornyay Béla, a Kazinczy-kör kiváló alelnöke felszínre hozott, a szövetkezett városok között különösképpen Ujhelyre nézve milyen nagy előnyöket rejt magában és milyen fényes eredményekkel kecsgett.

Multkori számunkban ismertettük nagy vonalaiban a szövetség tervét s ehhez az ismertetéshez most még azt a fontos megállapodást kell hozzátennünk, mely a miskolci gyűlésen létrejött s mely szerint a szövetkezett városokban rendezett művészi turnék költségeit az egyes városok lélekszámuk arányában fizetik. Ennek a határozatnak nagy hordereje van az első pillanatban. E szerint egy és ugyanazon hangversenynek vagy irodalmi estélynek összköltségeiből, mely a szövetkezett 6 városban (Debrecen, Miskolc, Nyiregyháza, Kassa, Eperjes és Ujhely), egymásután megtartatik, Debrecen viselne körülbelül négy tizenegyed, Kassa és Miskolc 3-3 tizenegyed, Nyiregyháza két tizenegyed, Eperjes és Ujhely pedig 1-1 tizenegyed részt. Nyilvánvaló, hogy az utóbbi két legkisebb város van a legkedvezőbb helyzetben, ami ugyan egészen méltányos és igazságos is, másrészt azonban lehetővé teszi, hogy ezek a kisebb városok is részt kérjenek maguknak a legnagyobb szabású hangversenyekből is.

A miskolci gyűlésről, amelyen Kazinczy-kör képviselőiben dr. Hornyay Béla és dr. Isépy Tihamér vettek részt, a következő tudósításunk számol be:

Vasárnap délelőtt a Borsod-Miskolci Közművelődési egyesület elnökének, Balogh Bertalannak elnökletével kezdődött meg az ülés, amelyen részt vettek: a kassai Kazinczy-kör képviselőiben Barthy Oszkár, az eperjesi Széchenyi-kör részéről dr. Wallentiny Samu, Becht József, Holénia Béla és Polocsek Arthur, az ujhelyi Kazinczy-kör részéről a már említették, a Borsod-Miskolci Közművelődési Egyesület részéről Szerlényi Nándor, Schmidt Gyula, Cs. Lázár Ottó, Szent-Gály Gyula, Kosztolányi Zoltán és még számosan. Azonkívül előzetesen csatlakozását jelentette be a szövetséghez a debreceni Csokonay-kör, mely a hozott határozatokhoz feltétlenül hozzá fog járulni s ugyanez remélhető Nyiregyháza részéről is, mely ugyan még nem nyilatkozott határozottan.

Egyelőre tehát 5 város lépett be határozottan a szövetségbe: Debrecen, Kassa, Miskolc, Ujhely és Eperjes. Várható még Nyiregyháza, sőt Ungvár csatlakozása is.

A gyűlés a Felsőmagyarországi Zeneszövetséget megalakultnak mondogatta ki s elfogadta dr. Hornyay Béla az indítványát is, mely szerint a hangversenyeken kívül nagyobb szabású irodalmi estélyek rendezését is programjába veszi. Hornyay dr. tevékenysége különben méltó elismerés tárgya volt a gyűlésen, mert hisz tudvalevő, hogy az eszme teljesen tőle származik, sőt ő már két évvel ezelőtt mozgalmat indított a terv megvalósítása iránt s a Közművelődési Tanács elé terjesztette a dolgot. Akkor azonban a dolog elodázódott, míg nem Balogh Bertalan a miskolci közművelődési egyesület pártatlanul agilis és nagy energiájú elnöke kezébe nem vette és sikerre nem vezette.

Ezután a gyűlés beható eszmecserére után a kérdés anyagi részét rendezte a cikkünk bevezetésében már méltatott módon. Továbbá elhatározták, hogy az egyes művészekkel lehetőleg közvetlenül fognak tárgyalni s csak elkerülhetetlen szükség esetén veszik igénybe az impresszáriók és hangverseny-irodák közvetítését.

A gyűlést megelőző estén tartották meg Miskolcon azt a nagyszabású szimfóniai hangversenyt, melynek Ujhelybe való elhozatalát is terbe vette a Kazinczy-Kör. A hangversenyt a diósgyőri gyári zenekar és a Borsod-Miskolci Közművelődési Egyesület zenekarából alakult szimfóniai zenekar rendezte, mely együttesen az ország második legnagyobb és legkiválóbb szimfónikus zenekara. Közreműködött még Halmay Irma kiváló zongoraművész. Az estélyről dr. Isépy Tihamér, ki az ujhelyi Kazinczy-Kör megbízásából hallgatta azt meg, a legkedvezőbb jelentést terjeszti a Kör választmányára és javasolni fogja a nagyszabású produkciónak az ujhelyi városi színházban való bemutatását is. Az estélyen különben a kultuszminisztérium megbízásából jelen volt Oswald János zeneakadémiai tanár is, hogy a kormánynak javaslatot tegyen a szimfónikus zenekarnak megadandó anyagi segélydolgában s a miniszteri biztos is nagy elragadtatással nyilatkozott a zenei produkcióról.

A sport köréből

Győztek az ujhelyi footballisták Kassán.

Impressziók egy mérkőzésről.

— ápr. 23.

(—i—s.) Vasárnap a SAC. csapata bajnoki mérkőzést tartott Kassán a Kassai Magánalkalmazottak Sport Egyletével s erős küzdelem után legyőzte azt 4:1 arányban. A mérkőzés lefolyásáról, az ott szerzett impressziókról, a közönség magatartásáról munkatársunk, ki maga is részt vett a mérkőzésen, a következő referációjában számol be:

Borus, ködös időben s nem valami tulságosan vidám kedélyállapotban szállottunk fel vasárnap reggel a kassai vonatra s a kellemetlen időn kívül az is nagyban hozzájárult a nyomott hangulat előidézéséhez, hogy csapattunk a rossz időjárás miatt jóformán teljesen tréning nélkül indult a küzdelembe, melyet erős csapat ellen, annak pályáján kellett lejátszania!

Az idő azután lassacskán kividámsult és vele együtt derültek ki a komor ábrázatok is, amihez nagyban hozzájárult intézőnknek Nagy Andornak lelkes bátoritása, ki mindenképen azon volt, hogy a csapat önbizalmát felbressze, ami azután sikerült is neki, annyira, hogy mire Nagyszalánc alá értünk, hangos nótázásunkat verték vissza a komoly várom naptól beragyogott falai.

Kassán az állomáson nagy csapat gyerek várt már minket és mellettünk jöve biztatgattak, hogy: „Lesz dugó”, vagy: „Tíz goalt visz ma haza a SAC”, stb. amely kedves jóslások szerencsére nem teljesedtek be. A délelőtti hátralévő részét szemlélődéssel töltöttük el, megnéztük a mindig gyönyörű és nagy hatást keltő dómot a Rákóczy-muzeumot s megcsodáltuk a hatalmas déli korzót, melyen annyi ember veit részt, amennyit Ujhelyben csak valami különös alkalom tud az utcára kihozni.

Ébéd után kimentünk a mérkőzés színhelyére, a kassai csapatok imponáns pályájára, s bizony irigységgel néztük a hatalmas tribünt, a kényelmes, rendes jöltözöket, a pompás, füves pályát, amik előttünk, ujhelyi footballisták előtt, sajnos, mind elérhetetlen utópiák.

A bíró sipjére felállottak a csapatok, a miénk egyelőre csak tíz emberrel, mert balszélünk akadályozva volt, hogy reggel velünk jöjjön s csak a délután 3 órakor érkező vonattal vártuk. A kassai csapat kezdett, s tíz percig eredménytelenül folyt a játék, amíg az egyik kassai half elbukttatta centerünket, amiért a bíró szabadrugást ítelt. *Bogár* lötte a szabadrugást s a 30—35 méterről rugott labda gyönyörű ívben repült be a kassai kapu balsarkába. A velünk jött ujhelyiek s a KAC. velünk szimpatióló csapatának kórusban leadott „lesz többi” biztatása, balszélünk megérkezése jó hatást tett csapatunkra, minden emberünk megfeszített erővel küzdött, s a kifejtett szép összjátéknak meg is lett az eredménye, amennyiben rövidesen még két goal rengette meg a kassai kapu hálóját. A goalok egyikét *Fasinszky* jobbösszekötő, a másikat *Gyugya* center lötte.

A második felidőben az elkéseredett kassai csapat — meglehetősen durván — támadni kezdett, de támadásainkat a kitünően szerelő halfok, vagy bástyaként álló backjeink *Bogár* és *Domokos* hiúsították meg. Egyetlen egy veszedelmes lövés ment az ujhelyi kapura, amit *Szabó* remek vetődéssel fogott el, s amit a bíró a kassaiak kiabálására goalnak ítelt. A játék ezután néhány percig megint váltakozó támadásokkal telt el, csapatunk dacára annak; hogy a bíró jobbszélünket teljesen alaptalanul kiállította, még így is, tíz emberrel is

főlényben volt s a centerhalf egy lövése megint eldizstelenítette a kassai kaput.

Mérkőzés után érthető jókedvvel ültünk be a tulsufolt vasuti kocsikba s még mikor az ujhelyi gyártelepi állomásra érkeztünk, még mindig hangzott a diadalmas footballnóta: Kassa városában megint győztünk, egy goal ellenében négyet lőttünk ...

A miniszter rendelete és a SAC.

Ismeretes a kultuszminiszternek az a rendelete, mellyel a középiskolai tanulókat eltiltja az egyes sportegyesületekben való játszástól s amely rendelet a magyar reprezentatív csapatot is majdnem érzékenyen sújtotta, lévén fenomenális centere, Pataky szintén diák. A miniszter — nagy kérvényezések után — megengedte Patakynak a játékot s így a reprezentatív csapat mentve van, de annál inkább érzik az ország többi football-csapatát a miniszteri rendelet hatását, mert majdnem minden csapatnak van 2—3, sőt több, diáksorban lévő játékos, kiket nem tud hirtelen megfelelő kvalitású erővel pótolni. Így a SAC-nak is vannak gimnázista és kereskedelmista játékosai, kiknek elvesztése nagyon érezhető hiányokat okozna és bár minden esetre teljesítendőnek tartjuk a miniszter rendeletét, mégis az a véleményünk, hogy legalább ebben az iskolai évben nem kellene azt teljes súlyával életbeléptetniök az egyes középiskolák vezetőinek, részben azért, mert ez évben már ugy sem állíthatnak föl középiskolai csapatokat, részben pedig azért, hogy az így igen jó játékosoktól megfosztott kluboknak módjukban legyen a hiányokat pótolni s más, megfelelő játékosokkal pótolni. Megvagyunk győződve róla, hogy a miniszter nem zárkóznék el a jogos kérelem elől és rendelete végrehajtására bizonyos átmeneti időt engedélyezne.

Szomorú számok.

A homonnai fősorozás.

Hol vannak az állításkötelesek?

— ápr. 23.

Homonnáról jelentik: A homonnai járás fősorozása megdőbentő eredménnyel zárult. A megszokott daliás alaku hadkötelesek tömeges felvonulásával ckozott utcai élénkség hiányzott és a városzerte cirkáló éneklő csoportok helyett, itt-ott egy fejletlen, bepálinkázott hősöske kurjongatása adta tudtul, hogy sorozás van. Az itt következő adatokból legjobban visszatükröződik a sorozás mikénti lefolyása: Összesen 760 hadköteles, ezekből megjelent 184 és távol van 576, besoroztatott 45. A távolmaradtak jelentéktelen számu kivétellel Amerikában vannak.

Amerikában elült az elnökválasztási izgalom és megindult a munka, nálunk bedugult minden keresetforrás és megdermedt minden gazdasági életmozgalom. Nincs pénz, nincs munka, nincs kenyér. Nem építenek, nem alapítanak, nem adnak, nem vesznek, nem keresnek emtereket munkára, hanem ellenkezőleg, egyre nagyobb csapatokban bocsátják őket szélnek üzlet hiányában. Egy már évek óta nem hallott panasz: az éhség siránkozása hallatszik mindenfelől olyan arányokban, amelyekkel szemben tehetetlen az irgalom és a szociálpolitika.

És most hozzájön mindehhez a

nagy hajóstarsaságok üzleti versenye. Száz korona már az ára Amerikába utazásnak. Egy rugott borju árán New-Yorkba mehet a zempléni paraszt, aki idehaza hiába ácsorog és tájtja a száját a piacon. — Ott már örömmel várja az emberkupec, aki viszi beljebb nyugat felé a bányák és kohók világába, ahol minden nap száz halál, hamari összeroppanás, de 10 korona napszám is várakozik reá, amiből esztendőn által száz millió koronák usznak át a vizen az óhazába, a malomalatti politikába és nyomorúságba fulladt Zempléne.

Hiába törvény, határrendőrség, hiába büntetőbírótság, hogy lesujtsan a kivándorlásra csábítás büncselekményére. Minden csábító megrémülhet és verembe kerülhet, de az élet szava hangosabban beszél minden hajóügynöknél és tulkiabálja az egész apparátust. Egyre többen lesznek odaát a nagy viz tulsó partján magyarok és kezdik magukat már egészen beleélni abba a siralmas tudatba, hogy ott van a jobbik, az erősebbik Magyarország.

HIREK.

Huszonnyolcezer télikabátot zálogosítottak el az ország fővárosában az első csalóka tavaszi napsugár felesillanására. Huszonnyolcezer ember várta reménykedve az ibolya és a zálogház kinyílását, amely tavaszi gazdasági helyzetének néhány koronával való erősödését jelentette. Ott állunk ugyanis körülbelül, hogy a télikabát elhelyezése, amely boldogabb időkben humor-téma gyanánt jelentkezett, ma már egész rendes költéségetési tétele a szegény ember háztartásának, nem gondolva természetesen azokra a selyembélésű télikabátokra, amelyek két üveg Törley törlesztése céljából kerülnek ki gazdájuk garderóbájából. A humor-témából már jóideje nyomor-témává emelkedtek, vagy ereszkednek ezek a télikabátok, amelyekkel együtt a rászorult emberek azt az előítéletüket is levetették már, vagy készülnék levetni, amelylyel eddig a zálogintézménnyel szemben viselkedtek. Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy Károlyi gróf egyenrangú üzletnek tekinti ma már demokrata elvtársának a télikabátjára betáblázott kölcsönét azzal, amelyet ő az Egyetem-utcai palotájára venne fel a Magyar Banktól, ha szüksége volna rá, hanem csak azt, hogy a zálogházba surranó alakot, — ma már épp oly kevésbé szabad guny-mosolylyal kísérrünk, mint a gummikerekű fiakkerből az előkelő bankba lépő urat. A guny-mosolyt belénkfagyasztja a huszonnyolcezer télikabát és az többi ezer, akinek még télikabátja sincs.

— **Előléptetés.** Ófelsége a király *Dókus Gyula* es. és kir. kamarás, alispán, szolgálatonkivüli honvédtuszar hadnagyot honvédtuszar főhadnaggyá léptette elő.

— **Kitüntetés.** A kereskedelemügyi miniszter *Lóvy Adolf* kereskedelmi ülnököt kereskedelmi tanácsossá nevezte ki. *Lóvy Adolf*ot, ki városunk egyik legrégebbi polgára, az ujhelyi kereskedők nesztora s mint kereskedelmi ülnök is nagyfoku tevékenységet fejtett ki, méltán érte a kitüntetés, mely alkalommal tisztelői meleg óvációkban részesítették.

— **A Dókus Gyuláné-alapítvány.** Ismeretes az a nagysikerű akció, mely a „Zemplén” hasábjairól indult meg s rövid idő alatt megteremtette a felejthetetlen *Dókus Gyuláné* emlékére a tekintélyes összegű *Dókus Gyuláné Spillenbergr Zsófia-alapítványt*. Az alapnak ötezer koronát megközelítő összegét mindezeideig szerkesztőségünk kezelte, most hétfőn aztán az alap

átadott a Sátoraljaujhelyi Általános Jótékony Nőegyletnek. Az átadást a „Zemplén” részéről *Ehler Gyula* eszközte, míg az összeget *Moldoványi Géza* a Nőegylet pénztárosa vett át *Dókus Gyula* elnök jelenlétében. Az aktusról felvett jegyzőkönyv szerint az átadott alapítvány összege:

A Sátoraljaujhelyi Kölcsonös Önszegélyző Hitelszövetkezethél az 503. sz. betétkönyvben elhelyezve az eddigi kamatokkal együtt: 3169'94 kor. A Sátoraljaujhelyi Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezeténél 104. sz. betétkönyvben elhelyezve az eddigi kamatokkal együtt: 561'32 kor. Végül egy drb. 868,252 D. számú járadék-kölcsonkötvény állampapír az eddig esedékes két szelvényvel együtt: 1040 kor., azaz összesen 4771'26 kor.

Az alapítvány ezután a Sátoraljaujhelyi Általános Jótékony Nőegylet kezelésében fejlődik tovább és örzi *Dókus Gyuláné* áldásos tevékenységének emlékezetét s egyuttal végzi a maga nemes hivatását.

A fent kimutatott összegben kívül el kell még számolnunk *Bogyay Béla* városi tanácsos 20 koronás adományáról, melyet már az elszámolás után vettünk. Ezt az összeget is rendeltetési helyére juttattuk, átadtuk az Általános Jótékony Nőegylet pénztárosának, *Moldoványi Gézának*, ki e helyen köszönettel nyugtázza az adományt.

— **Gazdasági egyesületi közgyűlés.** A Zemplénnvármegyei Gazdasági Egyesület folyó hó 25-én, pénteken reggel 9 órakor igazgató-választmányi ülést, ezt követőleg 10 és fél órakor pedig (tavaszi) közgyűlést tart, melyre a t. tagokat ezuton is meghívja az elnökség.

— **Jótékonycélu előadás.** Mult számbanban részletesen ismertettük azt a jótékonycélu előadást, melyet a munkácsi gyermektelep ujhelyi elnöksége fog rendezni a városi színházban május hó 3-án. Az estélyen színr kerül *dr. Kelner Győző* előadásában *Székelly Vladimir* és *Tábori Kornél* három felvonásos nagyhatásu darabja a „Razzia”, melyet 170 színes vetített kép és igen sok mozgókép illusztrál. Ezenkívül ugyancsak *dr. Kelner Győző* tart felolvasást „A törvénytlet n gyermek társadalmi helyzete és a gyermekvédelem” címmel. Már is nagy az érdeklődés az előadás iránt, melyre a jegyek előre válthatók a nagytözsdeben. Helyárok a következők: Nagy, közép, földszinti és I-ső emeleti proscenium páholy 7 kor. — Földszinti és emeleti oldalpáholy 6 kor. Tálalásszék XII—VIII. 1 kor. 50 fillér., I. rendű zártszék VII—V. 1 kor. 20 fillér., II. rendű zártszék IV—I. 80 fillér. Karzati ülő 40 fillér. Deákjegy II. emeleten 40 fillér. Karzati álló 20 fillér. Az előadás este 8 órakor kezdődik.

— **Ref. egyházkerületi közgyűlés.** A ref. egyházkerület folyó évi május hó 20-án tartja közgyűlését Miskolczon. A gyűlésen elnökölni fog *Fejes István* ref. püspök és *Dókus Ernő* kamarás, egyházkerületi felügyelő.

— **A gazdák kassai nagygyűlése.** Mint ismeretes, a Magyar Gazdaszövetség ez évi nagygyűlését Kassán rendezi, mely alkalomból vármegyénk szőlészeti és borászati szakosztálya a gyűléssel kapcsolatban a tokaji borkból borkóstolót rendez. A nagygyűlésre *Darányi Ignác*, a Gazdaszövetség elnöke most a következő felhívást bocsátotta ki:

Tisztelt Gazdatárs! A Magyar Gazdaszövetség, melyet *Károlyi Sándor* gróf, a magyar gazdák megbízott vezetője vezére a pusztulásnak indult magyar faj, az alsóbb földművelő rétegek felemelésére szervezett s mely, mint a földművelő nép legnagyobb

országos ér két évtized ményvel m ság gazdas jöléte, nem rekvésektől ben, évente jából az or egy ország dezni, mely falusi nép vetségünk d. e. 10 óra nagygyűlés hívóját és fogjuk szé nap a jel napirendre a földműv és hazafias lami és tá ben összef nyu halat ezekben el tunk nagy azt szives érdeklében közönség delkezésre dát kifejté

— **Ta esendőrjár tárában a lévő füzes hullát ta megállapí Győző sé még a tél magát s vizében.**

— **Ra hete törté jával súly vesét s m brutalitásr nek áldoz városi hi kézképen óra tájbar és egy v nagy köh lást, ütése dásokat h és látták, karddal k embert s ör urak ököllet és gatták ö ütletek o egymásra esett, azo rugás ujt az ember totta a k jenek a emeljene akárki i ségi őrsz gyveletes kor előb bösen a — látha esett a p ták öket nekült e vatalnok volt idej a falhoz ték ann jutni. M így elint ből a r vatalnok jelentést nak s k öröket a hatalomí sértés m rendőrké állásabó örörmes az ügyn lesz mé**

— **város te ki van t egyháza kusz, kö ban mé vesztére rendő r**

országos érdekképviselője már közel két évtized óta nem csekély eredménnyel munkálkodik a falusi lakosság gazdasági, erkölcsi és szociális jóléte, nemkülönben a felforgató törekvésektől való távoltartása érdekében, évente eszméinek terjesztése céljából az ország más és más vidékén egy országos nagygyűlést szokott rendezni, melyre a gazdatársadalom s a falusi nép ezrei gyűlnek össze. Szövegségünk az idén június hó 18-án d. e. 10 órakor Kassa városában tartja nagygyűlését, melynek részletes meghívóját és programját pár hét múlva fogjuk szétküldeni s ezúttal csak annak a jelzésére szorítokozunk, hogy a napirendre tüzendő javaslatok szintén a földművelő rétegeknek az önségely és hazafias összetartás alapján az állami és társadalmi renddel mindenben összeférő, békés és nemzeti irányu haladására irányulnak. Midőn ezekben előzetes tájékoztatást nyújtunk nagygyűlésünkről, felkérjük, hogy azt szíves pártfogásába venni s annak érdekében különösen a falusi gazdaközönség részvételét illetőleg a rendelkezésre álló eszközökkel propagandát kifejteni sziveskedjék.

Talált hulla. A múlt héten a csendőrkőr Bodrogolási község határában a Bodrog folyó jobb partján lévő fűzesben fenakadt ismeretlen férfi hullát talált. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a hulla Rácz Győző sárospataki ács hullája, aki még a télen a Bodrog folyóba ölte magát s 3-4 hónapig volt a folyó vizében.

Rendőri brutalitás. Alig pár hete történt, hogy egyik rendőr kardjával súlyosan megsebesítette a kedvesét s most megint újabb rendőri brutalitásról kell beszámolnunk, melynek áldozata két iparos ember és egy városi hivatalnok. Az eset a következőképen történt: Vasárnap este 11 óra tájban hazafelé tartott egy tanár és egy városi hivatalnok, amikor a nagy köhíd táján kétségbeesett kiabálást, ütések puffogását és káromkodásokat hallottak. A zaj felé siettek és látták, amint két rendőr kivont karddal kísért két becsipett iparosembert s ha azok nem léptek a rendőr urak kedve szerint kardlappal, ököllel és hasonló gyengéd módon nógatták őket gyorsabb menésre. Az utlegek oly vehemensen következtek egymásra, hogy az egyik iparos összeesett, azonban egypár jól alkalmazott rugás újra talpra kényszerítette. Ez az embertelen bánásmód arra indította a két szemtanút, hogy bemenjenek a rendőrségre és ott panaszt emeljenek, amit helyükben bizonyára akárki is megtett volna. A rendőrségi őrszobában az ágyon feküdt az ügyeletes címzetes őrmester, aki mikor előadták neki az esetet, közömbösen a fal felé fordult, mire a két láthatólag ittas — rendőr neki esett a panasztevőknek és meg akarták őket verni. A tanár ijedten menekült el az őrszobából, a városi hivatalnoknak azonban erre már nem volt ideje, mert a durva rendőrkezek a falhoz, kályhához vagdosták, ütötték annyira, hogy szóhoz sem tudott jutni. Mikor a rendőrök az „ügyet” így elintézték, kidobták az őrszobából a rettenetesen felháborodott hivatalnokot, ki másnap panaszos feljelentést adott be a rendőrkapitánynak s külön is feljelentette a rendőröket a kir. ügyészségnek hivatalos hatalommal való visszaélés és testi sértés miatt. — Mint értesültünk, a rendőrkapitány a két brutális rendőrt állásából azonnal elbocsátotta, a rendőrmestert pénzbüntetéssel sújtotta s az ügynek mint említettük, folytatása lesz még a kir. törvényszéknél is.

Vesztegető zsebtolvaj. Ujhely város területéről egyszersmindenkorra ki van tiltva Rosenwald József nyiregyháza születésű, 48 éves vásári alkusz, közismert zsebtolvaj. E napokban mégis visszajött Ujhelybe, de vesztere, mert Szladék Lajos polgári rendőr tegnap felismerte a Rákóczi-

utcan és letartóztatta. Rosenwald, hogy megmeneküljön 15 koronát adott Szladéknek, hogy bocsássa szabadon. Szladék a pénzt elvette, Rosenwaldot be-kísérte és jelentést tett a vesztegetés kísérlete miatt. A vesztegető zsebtolvajt átadták a kir. ügyészségnek, de ezenfelül a rendőrkapitány is meg fogja büntetni tiltott visszatérés miatt.

Uj menetrend. Multheti számunkban már megemlékeztünk arról, hogy f. évi május 1-től vonalunkon lényegesen megváltozott új menetrend lép életbe. Az új menetrendet lapunk más helyén közöljük, jelezve itt azon örömdetes körülményt, hogy négy vonattal többet kaptunk, és pedig Budapest felé egy gyors- és Csap felé egy személyvonattal több indul Sátoraljuhelyből, míg Budapest felől egy személy- és Csap felől egy gyorsvonattal több érkezik. Az egyik gyorsvonat Bpestre indul éjjel 12 óra 30 percekor — érkezik Bpestre reggel 6 óra 30 percekor; a másik gyorsvonat Csap felől érkezik éjjel 12 óra 10 percekor. Az egyik személyvonat Bpestről érkezik, éjjel 12 óra 15 percekor, a másik Csap felől indul éjjel 12 óra 35 percekor. A Budapest felől eddig éjjel 4 órakor ide érkező személyszállító tehervonat ezután éjjel 2 óra 20 percekor érkezik Ujhelybe.

Elfogott baromfitolvaj. A télen át elfordult nagyszámu baromfitolvajlások ügyében — mint megirtuk — a rendőrség erélyes nyomozást indított, aminek most meg is lett az eredménye, amennyiben elesíttek egy baromfitolvajt, akinek minden bizonyos része volt a téli tolvajlásokban is. Szabó János napszamos a jómárá, aki 19-éről 20-ára menő éjjel belopódzott Rochlitz Dezső udvarába és ott feltörve a tyukketrecek, ellopott négy tyukot. A tyukokat zsákba téve el akart osonni, azonban egy rendőr észrevette és utána eredt, mire Szabó eldobta a zsákokat és elszaladt. A rendőrök rögtön kutatni kezdtek utána és hajnal felé el is esíttek, amint a vágóhid felől lakására akart menni. Letartóztatták.

Eltoloncolt medvétáncolatok. A csendőrök behoztak tegnap egy oláh-cigány karavánt, mely végigvándorolva az országban medvétáncolatásra keresi a kenyerét. A karavánnak öt darab medvéje volt és száználmas volt nézni a szegény állatokat, melyeknek orrát a beleakasztott vaskampó teljesen szétmarcangolta. Mivel Magyarországon a törvény értelmében tilos a medvétáncolatás, a karavánt eltoloncolták a határ felé.

Strom Testvérek villamossági berendezési vállalatukat Széchenyi-tér 4. és Andrássy-utca 17. sz. alá helyezték át.

Ujtás az ajánlott levelek feladásánál. Május 1-ével kitűnő ujtást léptet életbe a postaigazgatóság. Ezután ugyanis a postahivatalon hivatalos órán túl is fel lehet majd adni ajánlott leveleket, még pedig egyszerűen úgy, hogy a levelet bedobják az utcai levélgyűjtő szekrények bármelyikébe. Hogy az ilyen ajánlott leveleket a közönséges levélanagtól könnyebben megkülönböztethessék, az ajánlott levelek részére különleges kezelésüknek biztosítása céljából vörös szegélylél és 16, illetve 35 filléres frankójegybenyomattal ellátott borítékokat hoznak forgalomba. A bármely postahivatalnál, valamint az értékek-árusítóknál beszerezhető borítékok ára az ajánlott levél helyi vagy távolsági rendeltetéséhez képest 17, illetve 36 fillérben állapított meg, mely összeg a boríték árán kívül az egyszerű (20 grammig) bérmentesítési, valamint az ajánlási díjat fedezi. Ha az ajánlott levél a helyi forgalomban sulyánál fogva 16 fillérnél, illetve a távolsági forgalomban akár sulyánál, akár rendeltetésénél fogva 36 fillérnél nagyobb díjtétel alá esnek, az esedékes díjkülönbözetet frankójegy feiragasztása útján kell leróni. A borítékok címdalának felső része azon címből van a feladó nevének, állásának (fog-

lalkozásának) és lakcímének feljegyzésére fentartva, hogy ezen adatok alapján a netán utólag kért feladási igazolvány kiadható legyen. Azon feladó tehát, ki a levélgyűjtőszekrény útján feladott levéléről utólag feladási igazolványt szándékozik beszerezni, az idevonatkozó jogosultságának igazolására szolgáló ezen adatokat a boríték e célra rendelt részébe már azért is pontosan jegyezze be, mert ezek hiánya esetén feladási igazolvány nem adható ki.

A városi mozgószínházban csütörtökön este lesz ismét előadás szenzációs művel. A változatos programban szerepel Wilde Oszkár világhírű angol író regényének, Dorian Gray arcképének átdolgozása, mely az összes mozgószínházakban óriási hatást ért el. A címszerepet e darabban a legnagyobb mozgószínház, a szinpadunkon is már népszerűvé vált Waldemar Psylander játssza. A mozgószínház igazgatósága felkéri a közönséget, hogy minden este pontosan 9 óráig megjelenni sziveskedjenek, mert ezennél az előadások akkor feltétlenül megkezdődnek. — Itt említjük meg, hogy a mozi gazdát eszerélt, amennyiben megvették azt dr. Buza Barnától s az új tulajdonosok most költséget nem kimélve azon vannak, hogy minél magasabb színvonalu előadásokat nyújtsanak a közönségnek.

Tíz Sztropkón. Wolf Herman sztropkói lakos csürében tűz támadt, mely átesapott a melléképületre és onnan a fából épült lakóházra, mely Klafter Hani szomszédos házával együtt porrá égett. A vizsgálat megállapította, hogy Guttman József hajléktalan gyenge elméjű ember huzódott meg éjjelre a csürében, hol lefekvés után pipára gyújtott és ez okozta a tüzet.

Körözött betörők. A temesvári rendőrség táviratilag kereste meg az ujhelyi rendőrséget, egy nagy ékszerlopás ügyében, melyet ott ismeretlen tettesek tegnapelőtt elkövettek. A tolvajok betörték Löbl Samu gazdag temesvári polgárhoz és elvittek onnan majdnem 1000 korona értékű ékszert és ezüstneműt. A temesvári rendőrség táviratában közölte a betörés elkövetésével gyanúsítottak személyleírását is, kik a jelek szerint Ujhely felé vették útjukat. A nyomozás folyamatban van.

Adóleírások a fagykárak miatt. Kétségtelen, hogy a mostani fagyok a legnagyobb kárt a gyümölcsösökben és a szőlőkben okozták s míg a gyümölcsösökben támadt kárak címén adóleírásra a gazdák igényt nem tarthatnak, az elfagyott szőlők után adóleírás illeti meg őket. Ezt azonban kérniük kell. A kár községenként állapítandó meg. Az adóleírás, amennyiben az a törvény értelmében engedélyezhető s az adóleírás mérvének megállapítását a pénzügyigazgatóság eszközli. Ez ügyben másodfokban a közigazgatási bizottság határoz. Előreláthatólag tömegesen fognak beérkezni az adóleírások iránti kérelmek, amelyek sok munkát adnak a pénzügyigazgatóságnak. Tekintettel a csapás országos voltára, az államháztartás is meg fogja érezni az idej fagykárakat. A 13. év, immár bizonyos, hogy szerencsétlen.

Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Nagykapos községben a f. évi április hó 28-ára kitűzött országos kirakó és állatvásár ez évben kivételesen május hó 7-én tartassék meg.

Kedvezményes vasuti jegyek a Tavaszi Vásárra. A kereskedelemügyi miniszter a budapesti Tavaszi Vásár alkalmával rendezendő kongresszusokra a Máv. kezelésében álló összes vonalakra kedvezményes jegyeket engedélyezett, amelyek alapján a III-ik osztályu jeggyel a II-ik osztályban lehet utazni. E jegyutalványok mindazon kereskedők rendelkezésére állanak, akik a Tavaszi Vásárra és ezzel kapcsolatban tartandó kongresszusokra feljönni szándékoznak. Ezek a jegy-

utalványok azonban visszautazásra csak akkor érvényesek, ha azok a vásár-iroda által a vissza elutazás előtt a Városligeti Iparcsarnokban a Tavaszi Vásár tartama alatt lebélyegzetetnek. A jegyutalvány fejében 55 fillér kiállítási illeték és postabélyeg fizetendő. A jegyutalványok névre szólók; jelentkezéseket elfogad a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatala, vagy közvetlenül a vásár-iroda: Budapest, IV. Irányi-u. 21.

Vasuti menetrend

Érvényes 1913. május 1-től.

Indul Sátoraljuhelyből:

Budapest felé

Reggel gyors v. postával	7 ó 45 p
" személy v. postával	7 ó 55 p
(Csak Miskolcig.)	
Délután személy v. postával	12 ó 09 p
" gyors v. posta és buffet	4 ó 39 p
" teher v. szem.-száll.	4 ó 45 p
Este személy v. postával	8 ó 55 p
Éjjel gyors v. postával	12 ó 30 p
(Budapestre érk. reggel 6 ó 30 p.)	

Kassa felé

Reggel vegyes v. postával	7 ó 25 p
Délután személy v. postával	1 ó 16 p
" személy vonat	4 ó 46 p
Este személy v. postával	8 ó 30 p
Éjjel teher v. személyszáll.	2 ó 40 p

Mezőlaborcz és Varannó felé

Reggel vegyes v. postával	7 ó 10 p
Délután személy v. postával	1 ó 06 p
Este személy v. postával	8 ó 05 p

Csap felé

Reggel személy v. postával	7 ó 39 p
Délután gyors v. postával	1 ó 11 p
D. u. teher v. szem. sz. Csapig	1 ó 22 p
Délután személy v. postával	4 ó 33 p
Este személy v. postával	8 ó 41 p
Éjjel személy v. postával	12 ó 35 p

Érkezik Sátoraljuhelybe:

Budapest felől

Reggel személy v. postával	6 ó 29 p
" személy v. postával	8 ó 46 p
(Csak Miskolcig.)	
D. u. gyors v. posta és buffet	12 ó 39 p
Délután személy v. postával	4 ó 10 p
Este gyors v. postával	7 ó 40 p
" személy v. postával	8 ó 20 p
(Csak Miskolcig.)	
Éjjel személy v. postával	12 ó 15 p
(Budapestről ind. d. u. 5 ó 10 p.)	
Éjjel teher v. személyszáll.-al	2 ó 20 p

Kassa felől

Reggel személy v. postával	7 ó 02 p
Délben személy v. postával	12 ó 00 p
Délután személy v. postával	2 ó 06 p
Este vegyes v. postával	8 ó 33 p

Mezőlaborcz és Varannó felől

Reggel személy v. postával	7 ó 31 p
Délután személy v. postával	4 ó 11 p
Este vegyes v. postával	7 ó 59 p

Csap felől

Reggel személy v. postával	6 ó 58 p
Dél előtt személy v. postával	11 ó 49 p
Délután gyors v. postával	4 ó 17 p
Este személy v. postával	7 ó 47 p
Éjjel gyors v. postával	12 ó 10 p

NYILT TÉR. *)

A Felsőmagyarországi Hírlap f. évi április 19-én megjelent számában Schön Andor által közzétett nyilatkozatért ellene a büntető feljelentést megtettem.

Dr. Klein,
orvos.

*) Az e rovat alatti közlöttekért a beküldő vállal felelősséget. Szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.

Helyettes szerkesztő: Teleky Sándor.

Laptulajdonos: Éhler Gyula.

